1960
నవంబర్ 30

మెసర్స్ బసంత్ లాల్ బనార్సీ లాల్

వర్సెస్

బన్సీ లాల్ దగ్డులాల్

[పి.బి.గజేంద్రగడ్కర్, ఎ.కె. సర్కార్, కె. సుబ్బారావు, కె.ఎన్.వాంచూ మరియు జె.ఆర్.ముధోల్కర్, న్యాయమూర్తులు]

చట్టం:

నూనె గింజల్లో ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్టులు – గ్రేటర్ బాంబే లో చట్టవిరుద్ధమైతే – బాంబే ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్స్ కంట్రోల్ యాక్ట్ , 1947. (బోమ్. LXIV/1947), సెక్షన్ 3 – ఎసెన్షియల్ సప్లైస్ (తాత్కాలిక అధికారాలు) చట్టం, 1946 (XXIV/1946), సెక్షన్ 8.

ముఖ్య గమనిక:

సరుకుల అమ్మకం కోసం బొంబాయిలోని పార్టీల మధ్య వివిధ ఒప్పందాలు జరిగాయి , వాటిలో ప్రతి ఒక్కటి మధ్యవర్తిత్వ నిబంధనను కలిగి ఉన్నాయి. ఈ ఒప్పందాలకు సంబంధించి 1952 మార్చిలో తలెత్తిన వివాదాలను మధ్యవర్తిత్వానికి పంపి , ప్రతివాదిపై 1952 అక్టోబరు 7న మిశ్రమ తీర్పు ఇచ్చారు. ఈ వివాదాల్లో ఒకటి వేరుశనగలో ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ వల్ల తలెత్తింది. వేరుశనగలో ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ చట్టవిరుద్ధమని , కేంద్ర శాసనసభ ఆమోదించిన నిత్యావసర సరఫరాల (తాత్కాలిక అధికారాలు) చట్టం 1946 కింద జారీ చేసిన నూనెగింజల (ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ ప్రొహిబిషన్) ఆర్డర్ , 1943 ద్వారా అటువంటి ఒప్పందాన్ని నిషేధించారని , అందువల్ల అవార్డును రద్దు చేయాలని ప్రతివాది అభ్యర్థించారు. 1946 నాటి అత్యవసర సరఫరాల (తాత్కాలిక అధికారాలు) చట్టం బొంబాయి ప్రావిన్షియల్ లెజిస్లేచర్ ఆమోదించిన బాంబే ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్స్ కంట్రోల్ యాక్ట్ , 1947కు విరుద్ధంగా ఉందని , దీనికి గవర్నర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా ఆమోదం లభించలేదని, అందువల్ల వర్తించే భారత ప్రభుత్వ చట్టం , 1935లోని సెక్షన్ 107(2) ప్రకారం బొంబాయిలో కేంద్ర చట్టానికి బదులుగా బొంబాయిలో బొంబాయి చట్టం అమలులో ఉందని

పిటిషనర్ వాదించారు. చెల్లుబాటు అవుతుంది. ప్రతివాది వాదనను అంగీకరించిన హైకోర్టు తీర్పును కొట్టివేసింది.

బొంబాయి చట్టంలోని సెక్షన్ 8 ఈ విధంగా పేర్కొంది: "సెక్షన్ I యొక్క సబ్ సెక్షన్ (3) కింద నోటిఫికేషన్ లో పేర్కొనబడ్డ ఏదైనా వస్తువుల అమ్మకం లేదా కొనుగోలు లేదా దానికి సంబంధించిన ప్రతి ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ , ఏదైనా నోటిఫైడ్ ఏరియాలో నమోదు చేయబడిన , తయారు చేయబడిన లేదా నిర్వహించబడే ప్రతి ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ నమోదు చేయబడకపోతే , తయారు చేయబడకపోతే లేదా నిర్వహించనట్లయితే చట్టవిరుద్ధం అవుతుంది" మరియు ఆ తరువాత , అటువంటి ఒప్పందాలు ఏ విధంగా మరియు వ్యక్తుల మధ్య చేయబడతాయో పేర్కొనండి మరియు ఒక ఒప్పందాన్ని చట్టవిరుద్ధంగా ప్రకటించిన వ్యక్తిని శిక్షించవచ్చు.

కేంద్ర చట్టంలోని సెక్షన్ 3 ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం...... ప్రకటించిన ఉత్తర్వు ద్వారా .... నిషేధించడం ఏదైనా నిత్యావసర వస్తువులో వర్తకం మరియు వాణిజ్యం. ఈ సెక్షన్ కింద కేంద్ర చట్టంలో పేర్కొన్న నిత్యావసర సరుకుల్లో ఒకటైన వేరుశనగలో ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్టులను నిషేధిస్తూ నూనెగింజల (ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ ప్రొహిబిషన్) ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

బొంబాయి చట్టం ఏ ఒప్పందాన్ని చట్టబద్ధం చేయలేదు. కొన్ని ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్టులను దాని నిబంధనలకు అనుగుణంగా చేయకపోతే చట్టవిరుద్ధం చేయడమే దాని ఏకైక ప్రభావం , అయితే కేంద్ర చట్టం అది వర్తించే ఒప్పందాలను చట్టవిరుద్ధం చేసింది. అందువలన బొంబాయి చట్టానికి , కేంద్ర చట్టానికి మధ్య ఎలాంటి విభేదాలు లేవు, రెండూ బొంబాయికి వర్తింపజేశాయి.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 372 ఈ రెండు చట్టాలను కొనసాగించింది , కాబట్టి వాటిలో ఏ ఒక్కటి మరొకదాన్ని మినహాయించడానికి వర్తించదని చెప్పడానికి రాజ్యాంగంలో ఎటువంటి నిబంధన లేదు.

ఒకటి కంటే ఎక్కువ వివాదాలకు సంబంధించి ఒక ఉమ్మడి అవార్డును విడదీయలేనిది , ఏదైనా వివాదాలను చట్టవిరుద్ధంగా ప్రస్తావించినట్లయితే మొత్తంగా పక్కన పెట్టాలి.

సివిల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నం. 264/ 1956.

బాంబే హైకోర్టు జూన్ 29 , 1954 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా అప్పీలు నెంబరు 127/1953 లో ఉద్భవించినది.

అప్పీలుదారు తరపున AV విశ్వనాథ శాస్త్రి , హేమేంద్ర షా , SN ఆండ్లీ, JB దాదాచాంజీ, రామేశ్వర్ నాథ్ మరియు PL వోహ్రా.

ప్రతివాది తరపున జెసి భట్, సిజె షా మరియు నౌనిత్ లాల్.

1960. నవంబర్ 30. కోర్టు తీర్పును సర్కార్, న్యాయమూర్తి వెలువరించారు.–

అప్పీలుదారు కమీషన్ ఏజెంట్ మరియు పక్కా అరతియా మరియు ప్రతివాది కోసం నవంబర్ 7, 1951 నుండి అలా వ్యవహరిస్తున్నాడు , ఈ క్రమంలో గ్రేటర్ బొంబాయిలో వారి మధ్య భారీ ఒప్పందాలు జరిగాయి. ఫిబ్రవరి 26 , 1952న, అటువంటి రెండు ఒప్పందాలు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి, వాటిలో ఒకటి వేరుశనగకు సంబంధించినది మరియు అది ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్.

1952 మార్చిలో , ఈ ఒప్పందాలు మూసివేయబడిందా లేదా అనే దానిపై పార్టీల మధ్య వివాదాలు తలెత్తాయి, ప్రతి పక్షం తన స్వంత వాదన ఆధారంగా మరొక వైపు వాదనను కలిగి ఉంది. చివరకు 1952 మార్చి 18న ఒప్పందాల్లోని ఆర్బిట్రేషన్ క్లాజు ప్రకారం వివాదాలను మధ్యవర్తిత్వానికి పంపారు. 1952 అక్టోబర్ 7న మధ్యవర్తులు ఈ వివాదాలకు సంబంధించి ప్రతివాదిపై రూ.22,529-15-9కు ఒక కాంపోజిట్ తీర్పు ఇచ్చారు. ఈ అవార్డు ఇతర వివాదాలను కూడా కవర్ చేస్తుందా అనేది చాలా స్పష్టంగా లేదు.

ఆర్బిట్రేషన్ యాక్ట్ 1940 కింద బాంబే సిటీ సివిల్ కోర్టులో ఈ తీర్పును దాఖలు చేశారు. అందువల్ల ఆ మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన ఆధారంగా ఇచ్చిన తీర్పు చెల్లదని పేర్కొన్నారు. ఈ వాదనకు పిటిషనర్ ఇచ్చిన సమాధానం ఏమిటంటే , అత్యవసర సరఫరాల (తాత్కాలిక అధికారాలు) చట్టం గ్రేటర్ బొంబాయికి వర్తించదు , అక్కడ ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్టులు బాంబే ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్స్ కంట్రోల్ యాక్ట్, 1947 ద్వారా నిర్వహించబడతాయి, ఇకపై దీనిని బొంబాయి చట్టం అని పిలుస్తారు , మరియు వేరుశెనగలో ఒప్పందం ఆ చట్టం ప్రకారం చేయబడినందున , ఇది చట్టబద్ధమైనది , మరియు, అందువలన, దానిలో ఉన్న మధ్యవర్తిత్వ క్లాజు ప్రకారం తీర్పు చెల్లుబాటు అయ్యే మరియు అమలు చేయదగిన తీర్పు. బాంబే సిటీ సివిల్ కోర్టు ప్రిన్సిపల్ జడ్జి ప్రతివాది వాదనను అంగీకరించి తీర్పును

రద్దు చేశారు. సిటీ సివిల్ కోర్టు తీర్పును సవాల్ చేస్తూ పిటిషనర్ బొంబాయిలోని హైకోర్టులో చేసిన అప్పీల్ విఫలమైంది. అప్పీలుదారుడు ఇప్పుడు తదుపరి అప్పీలు కోసం ఈ కోర్టుకు వచ్చాడు.

1946లో కేంద్ర శాసనసభ ఆమోదించిన నిత్యావసర సరఫరాల (తాత్కాలిక అధికారాలు) చట్టం బొంబాయికి వర్తిస్తుందా అన్నది ఈ అప్పీలులోని ఏకైక ప్రశ్న. అదే జరిగితే 1943 నాటి నూనెగింజల (ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ ప్రొహిబిషన్) ఉత్తర్వు , దాని కింద జారీ చేసిన నూనెగింజల ఉత్తర్వు చట్టవిరుద్ధం అవుతుందని, అందులోని మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన కింద ఎలాంటి తీర్పు ఇవ్వలేమని స్పష్టం చేసింది. ఇది వివాదంలో లేదు.

1943లో డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ లోని రూల్ 83 ప్రకారం నూనెగింజల ఉత్తర్వును తొలిసారిగా జారీ చేశారు. 1946 సెప్టెంబర్ 30న డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ అమల్లోకి వచ్చాయి. అయితే, యుద్ధం ముగిసినప్పటికీ పరిస్థితి సాధారణ స్థితికి రాకపోవడంతో, బ్రిటిష్ పార్లమెంటు మార్చి 26, 1946 న ఇండియా (కేంద్ర ప్రభుత్వం మరియు శాసనసభ) చట్టం , 1946 (9 & 10 జియో 6, అధ్యాయం 39) అని పిలువబడే ఒక చట్టాన్ని ఆమోదించింది. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 2 ప్రకారం భారత కేంద్ర శాసనసభకు వివిధ అంశాలకు సంబంధించి చట్టాలు చేసే అధికారం ఉంటుందని , సెక్షన్ 4లో పేర్కొన్న కాలంలో ఆ అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చని, అలా చేసిన చట్టాలు వేరే విధంగా చేయలేవని పేర్కొంది. ఆ కాలపరిమితి ముగిసేనాటికి ప్రభావం లేకుండా పోతుంది. సెక్షన్ 4లో రిజర్వు చేసిన అధికారాల కింద గవర్నర్ జనరల్ , ఆ తరువాత భారత రాజ్యాంగ సభ , భారత స్వాతంత్ర్య చట్టం , 1947 కింద తనకు ప్రసాదించిన అధికారాల కింద , బ్రిటిష్ చట్టంలోని సెక్షన్ 4 లో పేర్కొన్న కాలాన్ని ఎప్పటికప్పుడు మరియు చివరికి మార్చి 31 , 1951 వరకు పొడిగించింది. వివిధ చట్టబద్ధమైన నిబంధనలు మరియు ఉత్తర్వులను ప్రస్తావించడం మా ప్రయోజనాలకు లాభదాయకం కాదు , పొడిగింపు వివాదంలో లేదు.

బ్రిటిష్ చట్టం ప్రసాదించిన అధికారాల కింద గవర్నర్ జనరల్ నిత్యావసర సరఫరాల (తాత్కాలిక అధికారాలు) ఆర్డినెన్స్ , 1946ను జారీ చేశారు , ఇది 1946 అక్టోబరు 1 న అమల్లోకి వచ్చింది. 1946 నవంబరు 19 న , కేంద్ర శాసనసభ అదే అధికారాల కింద , అత్యవసర సరఫరాల (తాత్కాలిక అధికారాలు) చట్టం , 1946 ను ఆమోదించింది , ఇకపై కేంద్ర చట్టం అని పిలువబడుతుంది, ఆర్డినెన్స్ను రద్దు చేసి , దాని నిబంధనలను గణనీయంగా చేర్చింది. బ్రిటిష్ చట్టంలోని సెక్షన్ 4 ప్రకారం పేర్కొన్న కాలపరిమితి ముగిశాక ఇది అమల్లో ఉండదని కేంద్ర చట్టం

మొదట పేర్కొంది. బ్రిటీష్ చట్టం జీవితకాలాన్ని కాలానుగుణంగా పొడిగించడంతో దాని జీవితకాలాన్ని కూడా పొడిగిస్తూ కేంద్ర చట్టంలో తగిన సవరణలు చేశారు. మన రాజ్యాంగం 1950 జనవరి 26న అమల్లోకి వచ్చింది మరియు ఆర్టికల్ 372 ద్వారా కేంద్ర చట్టం ప్రస్తుతం ఉన్న చట్టాలలో ఒకటిగా కొనసాగింది. ఆగస్టు 16 , 1950న , రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 369 ప్రసాదించిన అధికారాల కింద , పార్లమెంటు నిత్యావసర సరఫరాల (తాత్కాలిక అధికారాలు) సవరణ చట్టం , 1950, చట్టం ఎల్ఐఐ 1950 ను ఆమోదించింది , వివిధ అంశాలలో కేంద్ర చట్టాన్ని సవరించింది మరియు దాని జీవితకాలాన్ని 1952 డిసెంబర్ 31 వరకు పొడిగించింది. 1952 నాటి చట్టం LXV ద్వారా చేసిన మరో సవరణ ద్వారా , కేంద్ర చట్టం యొక్క జీవితకాలాన్ని 1955 జనవరి 26 వరకు పొడిగించారు.

కేంద్ర చట్టంలోని సెక్షన్ 3(1) ఈ విధంగా ఉంది: "ఏదైనా నిత్యావసర సరుకుల సరఫరాను నిర్వహించడానికి లేదా పెంచడానికి లేదా న్యాయమైన ధరలకు వాటి సమాన పంపిణీ మరియు లభ్యతను భద్రపరచడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అవసరమైన లేదా సముచితమైనదిగా అనిపించినంత వరకు, ఉత్పత్తిని నియంత్రించడానికి లేదా నిషేధించడానికి తెలిపే ఉత్తర్వు ద్వారా అవకాశం కల్పిస్తుంది. వాటి సరఫరా, పంపిణీ, అందులో వర్తకం, వాణిజ్యం."

ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 2 ప్రకారం ఆహార పదార్థాలు ఈ చట్టం పరిధిలో నిత్యావసర వస్తువుగా ఉంటాయని, అందులో వంటనూనె గింజలు కూడా ఉంటాయని పేర్కొంది. నూనెగింజల ఉత్తర్వు వాస్తవానికి డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ ప్రకారం జారీ చేయబడిందని, ఇది 1946 సెప్టెంబరు 30 న ముగిసిందని మేము ఇంతకు ముందు చెప్పాము. 1946 నాటి ఆర్డినెన్స్ అమలులో ఉంది, డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా నిబంధనల ప్రకారం జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు దానికి అనుగుణంగా ఉన్నాయి మరియు అటువంటి ఉత్తర్వులు దాని కింద చేసిన ఉత్తర్వులుగా పరిగణించబడతాయి. కేంద్ర చట్టంలోని సెక్షన్ 17(2) ప్రకారం ఆర్డినెన్స్ కింద జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు, అది ప్రారంభానికి ముందు అమల్లోకి వస్తే అది అమల్లో ఉంటుందని , దాని కింద జారీ చేసిన ఉత్తర్వుగా పరిగణించబడుతుందని పేర్కొంది. దాని స్థానంలో ఆర్డినెన్స్ , కేంద్ర చట్టం తీసుకురావడం , వేరుశనగతో సహా వంటనూనె గింజలకు సంబంధించిన నూనెగింజల ఆర్డర్ 1955 జనవరి 26 వరకు భారత రక్షణ నిబంధనల గడువు ముగిసిన తర్వాత కూడా అమల్లో కొనసాగింది. వేరుశెనగతో సహా కొన్ని నిర్దిష్ట నూనె గింజలకు సంబంధించి, భవిష్యత్తు తేదీలో డెలివరీ చేయడానికి వీలు కల్పించే ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్టులు చేయడాన్ని ఆ ఉత్తర్వు నిషేధించింది. కేంద్ర చట్టంతో చదివిన ఈ ఉత్తర్వు కారణంగానే పార్టీల మధ్య వేరుశనగ

ఒప్పందం చట్టవిరుద్ధమని , అందువల్ల అందులోని మధ్యవర్తిత్వ క్లాజ్ కింద ఇచ్చిన తీర్పు చెల్లదని ప్రతివాది వాదన..

ఇప్పుడు బ్రిటిష్ చట్టం ప్రకారం కేంద్ర చట్టం ఆమోదించబడింది , సబ్-సెకను (4)లోని సెక్షన్ 2 ప్రకారం,

భారత ప్రభుత్వ చట్టం 1935లోని సెక్షన్ 107లోని సబ్ సెక్షన్ (2) , సెక్షన్ 126లోని సబ్ సెక్షన్ (2) ఉమ్మడి శాసన జాబితా (2) పార్ట్ 2లో పేర్కొన్న అంశంగా చట్టాలు చేసే అధికారం ఒక ప్రావిన్సుకు ఉన్న అంశానికి సంబంధించి ఈ సెక్షన్ ద్వారా రూపొందించిన చట్టానికి వర్తిస్తాయి. "

1935 భారత ప్రభుత్వ చట్టంలోని సెక్షన్ 107(2) ప్రకారం..

"ఉమ్మడి శాసన జాబితాలో పేర్కొన్న అంశాలలో ఒకదానికి సంబంధించి ఒక ప్రావిన్షియల్ చట్టంలో మునుపటి ఫెడరల్ చట్టం యొక్క నిబంధనలకు విరుద్ధమైన ఏదైనా నిబంధన .... అప్పుడు ప్రావిన్షియల్ చట్టం , గవర్నర్ జనరల్ పరిశీలనకు రిజర్వ్ చేయబడితే. .... గవర్నర్ జనరల్ ఆమోదం పొందింది.. .... ఆ ప్రావిన్స్ లో ప్రావిన్షియల్ చట్టం అమలులో ఉంటుంది. .... ". గవర్నర్ జనరల్ ఆమోదం పొందిన ప్రావిన్షియల్ చట్టంలో బ్రిటిష్ చట్టం ప్రసాదించిన అధికారాల కింద ఆమోదించిన కేంద్ర చట్టానికి విరుద్ధంగా ఏదైనా ఉంటే , సంబంధిత ప్రావిన్సులో ప్రావిన్షియల్ చట్టం వర్తిస్తుంది తప్ప కేంద్ర చట్టం వర్తించదు.

1947లో బొంబాయి ప్రావిన్షియల్ లెజిస్లేచర్ ఆమోదించిన బొంబాయి చట్టం 1948లో అమల్లోకి వచ్చింది. ఆ చట్టాన్ని ఆమోదించే అధికారం శాసనసభకు ఉందని , ఈ చట్టానికి గవర్నర్ జనరల్ ఆమోదం లభించిందన్నారు. ఆ సమయంలో బ్రిటిష్ చట్టం నుంచి కేంద్ర చట్టం అమలులో ఉంది. కనుక బొంబాయి చట్టం కేంద్ర చట్టానికి విరుద్ధంగా ఉంటే , బొంబాయిలో బొంబాయి చట్టం వర్తిస్తుంది తప్ప కేంద్ర చట్టం వర్తించదు. ఇది వివాదంలో లేదు. బొంబాయి చట్టం చాలా అసహ్యకరమైనదని, అందువల్ల గ్రేటర్ బొంబాయిలో తయారైన వేరుశెనగలో ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ ను చట్టవిరుద్ధం మరియు చెల్లదని కేంద్ర చట్టం నిర్ధారించజాలదని పిటిషనర్ వాదించారు.

కాబట్టి బొంబాయి చట్టంలో కేంద్ర చట్టానికి విరుద్ధంగా ఏమైనా నిబంధనలు ఉన్నాయా అనేది ప్రశ్న. బాంబే చట్టం పీఠిక ప్రకారం ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్టులను , మరికొన్ని విషయాలను

క్రమబద్ధీకరించడానికి, నియంత్రించడానికి ఇది సముచితమని భావించి దీనిని రూపొందించారు. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 1 వెంటనే అమల్లోకి వచ్చి , బొంబాయి ప్రావిన్సు మొత్తంలో మిగిలిన సెక్షన్లను లేదా అందులోని కొన్ని భాగాలను నోటిఫికేషన్ ద్వారా అమల్లోకి తెచ్చే అధికారాన్ని ప్రభుత్వానికి కల్పించింది. బొంబాయి ప్రభుత్వం 1950 డిసెంబరు 19 న ఈ సెక్షన్ కింద నోటిఫికేషన్లు జారీ చేసింది, ఈ చట్టంలోని మిగిలిన నిబంధనలను గ్రేటర్ బొంబాయి అని పిలువబడే ప్రాంతానికి పైన పేర్కొన్న తేదీ నుండి అన్ని రకాల నూనె గింజలకు సంబంధించి వర్తింపజేస్తుంది. బొంబాయి చట్టంలోని సెక్షన్ 8 ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

సెక్షన్ 8 (1) సెక్షన్ 1లోని సబ్ సెక్షన్ (3) కింద నోటిఫికేషన్లో పేర్కొన్న ఏదైనా వస్తువుల అమ్మకం లేదా కొనుగోలు లేదా దానికి సంబంధించిన ప్రతి ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ ఏదైనా నోటిఫైడ్ ఏరియాలో నమోదు చేయబడి , తయారు చేయబడిన లేదా నిర్వహించబడకపోతే అది చట్టవిరుద్ధం అవుతుంది.

(ఎ) అటువంటి ఒప్పందాలను కుదుర్చుకోవడం , తయారు చేయడం లేదా నిర్వహించడానికి సంబంధించి సెక్షన్ 6 లేదా 7 కింద చేయబడిన అటువంటి బైలాస్ కు అనుగుణంగా, లేదా

(బి) (i) గుర్తింపు పొందిన సంఘం సభ్యుల మధ్య,

(ii) గుర్తింపు పొందిన సంఘం యొక్క సభ్యుడి ద్వారా, లేదా

(iii) గుర్తింపు పొందిన సంఘంలోని ఒక సభ్యుడితో , అటువంటి సభ్యుడు ఇంతకు ముందు రాతపూర్వక అధికారం లేదా సమ్మతిని పొందినట్లయితే, అది ఒప్పందంలోకి ప్రవేశించే లేదా చేసే వ్యక్తి యొక్క ఉప-నిబంధనలు కల్పించినట్లయితే రాతపూర్వకంగా ఉండాలి మరియు అటువంటి ఒప్పందానికి సంబంధించి ఎటువంటి వివరణ యొక్క క్లెయిమ్ ను ఏ సివిల్ కోర్టులోనూ స్వీకరించరాదు.

(2) అటువంటి చట్టవిరుద్ధమైన ఒప్పందంలోకి ప్రవేశించిన లేదా చేసే ఏ వ్యక్తి అయినా, నేరం రుజువైతే, ఆరు నెలల వరకు పొడిగించబడే జైలు శిక్ష లేదా జరిమానా లేదా రెండూ విధించబడతాయి.

"గుర్తింపు పొందిన సంఘం" అనేది బొంబాయి చట్టంలో ప్రాంతీయ ప్రభుత్వంచే గుర్తించబడిన సంఘంగా నిర్వచించబడింది మరియు 1950 డిసెంబరు 19 న బొంబాయి ఆయిల్

సీడ్స్ ఎక్స్ఛేంజ్ లిమిటెడ్ ను బొంబాయి ప్రభుత్వం అటువంటి సంఘంగా గుర్తించింది. పిటిషనర్ ఈ సంఘంలో సభ్యుడు. పార్టీల మధ్య ఒప్పందాలు అన్నీ ఈ అసోసియేషన్ నియమనిబంధనలకు లోబడి జరిగాయి. సెక్షన్ 8 నిబంధనలకు అనుగుణంగానే వేరుశనగలో కాంట్రాక్ట్ జరిగిందని , దీనికి విరుద్ధంగా కింది కోర్టులు ఎలాంటి ఆధారాలు కనుగొనలేదని మా ముందు కేసు నడిచింది. కాబట్టి మనం కూడా అదే ప్రాతిపదికన ముందుకు సాగాలి.

బాంబే చట్టంలోని సెక్షన్ 8, కేంద్ర చట్టంలోని సెక్షన్ 3 ఒకదానికొకటి విరుద్ధంగా ఉన్నాయని పిటిషనర్ వాదించారు. ఇప్పుడు బాంబే చట్టంలోని సెక్షన్ 8 ఏ ఒప్పందాన్ని చట్టబద్ధం చేయదల్చుకోలేదు. అన్ని రకాల నూనెగింజల ఒప్పందాలను దాని నిబంధనలకు అనుగుణంగా చేయకపోతే చట్టవిరుద్ధం చేయడమే దీని ఏకైక ప్రభావం. 8వ అధికరణం ప్రభావం ప్రకారం అన్ని నూనెగింజల్లోనూ ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ ను చట్టబద్ధం చేయడమేనని , అందువల్ల దాని నిబంధనలకు , వంటనూనె గింజల్లో ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్టులను చట్టవిరుద్ధం చేసిన కేంద్ర చట్టం కింద జారీ చేసిన నూనెగింజల ఉత్తర్వు నిబంధనలకు మధ్య విభేదాలు తలెత్తాయని పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది పేర్కొన్నారు. బొంబాయి చట్టంలోని వివిధ ఇతర నిబంధనలను , ఆ చట్టం ప్రకారం చేసిన అసోసియేషన్ యొక్క ఉప నిబంధనలను పండిత న్యాయవాది ప్రస్తావిస్తూ , బొంబాయి చట్టం అన్ని రకాల నూనె గింజలకు సంబంధించి ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ ల యొక్క మొత్తం రంగాన్ని కవర్ చేయడానికి ఉద్దేశించబడిందని, అందువల్ల ఇది గ్రేటర్ బొంబాయిలో కేంద్ర చట్టం యొక్క కార్యాచరణను తొలగించడానికి ఉద్దేశించబడింది. బొంబాయి చట్టంలోని ఇతర నిబంధనలను గానీ , బైలాస్ ను గానీ ప్రస్తావించడం ఈ ప్రశ్నను నిర్ణయించడంలో సముచితమని మనకు అనిపించడం లేదు. బొంబాయి చట్టంలోని సెక్షన్ 8 ప్రభావం దాని పరంగా చేసిన ఒప్పందాలను చట్టబద్ధం చేయలేకపోతే, బొంబాయి చట్టం పరిధి, బైలాస్ లోని నిబంధనలు ఏవైనా కేంద్ర చట్టంపై విరక్తి అనే ప్రశ్న తలెత్తదు.

అందువల్ల బాంబే చట్టంలోని సెక్షన్ 8 దాని నిబంధనల ప్రకారం ఏదైనా ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ ను చట్టబద్ధం చేస్తుందా అనేది ప్రశ్నగా మనకు అనిపిస్తుంది. కేంద్ర చట్టంలోని సెక్షన్ 3 ప్రకారం నూనెగింజల వ్యాపారం, వాణిజ్యాన్ని నిషేధించే అధికారం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది. కాబట్టి ఆ చట్టం ప్రకారం నిత్యావసర సరుకుల ఒప్పందాలను కేంద్ర ప్రభుత్వం చట్టవిరుద్ధం చేయడానికి వీలు కల్పిస్తుంది. వంటనూనె గింజల విషయంలో నూనెగింజల ఆర్డర్ ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వం అదే చేసింది. సెక్షన్ 8లో ఏ ఒప్పందమైనా చట్టబద్ధం అని చెప్పడానికి ఏమీ కనిపించలేదు. కొన్ని ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్టులను చట్టవిరుద్ధంగా ప్రకటించడమే దీని ఉద్దేశం మరియు ప్రభావం. హైకోర్టు తీర్పు

వెలువరించిన చాగ్లా ,ప్రధాన న్యాయమూర్తి .లు ఈ విషయాన్ని చాలా కరెక్ట్ గా చెప్పారని మేము భావిస్తున్నాము. సెక్షన్ 8లో పేర్కొన్న ప్రక్రియను పాటించకపోతే ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్టులు చట్టవిరుద్ధమని ప్రకటించడం మాత్రమే సెక్షన్ 8 చేస్తుంది. కానీ ఒక నిర్దిష్ట ఒప్పందాన్ని చట్టవిరుద్ధంగా ప్రకటించడం ఒక విషయం. చట్టవిరుద్ధమైన ఒప్పందాన్ని చట్టబద్ధంగా ప్రకటించడం పూర్తిగా వేరే విషయం. సెక్షన్ 8లో పేర్కొన్న సాంకేతికతలకు అనుగుణంగా ఉంటే కేంద్ర చట్టం చట్టవిరుద్ధంగా ప్రకటించిన ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్టులు చట్టబద్ధం అవుతాయని ప్రకటించే ప్రయత్నం కూడా సెక్షన్ 8 చేయదు. సెక్షన్ 8లో అంతర్లీనంగా ఉన్న భావన ఏమిటంటే , శాసనసభ నిర్వహించే ఫార్వర్డ్ ఒప్పందాలు చట్టబద్ధమైన ఒప్పందాలు, కానీ అవి చట్టబద్ధమైనవి అయినప్పటికీ , అవి సెక్షన్ 8 లో నిర్దేశించిన విధంగా నిర్వహించబడకపోతే లేదా చేయకపోతే లేదా నమోదు చేయకపోతే అవి చట్టవిరుద్ధమైనవిగా ప్రకటించబడతాయి". ఈ పరిశీలనలతో మేము పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాము.

బొంబాయి చట్టంలోని సెక్షన్ 8 ప్రకారం కుదుర్చుకున్న ఒప్పందాలు చట్టబద్ధం అవుతాయనే వాదనకు సంబంధించి, చట్టంలో అలాంటి అవసరం లేదని మనకు అనిపిస్తోంది. ఈ చట్టం స్పష్టంగా ఒక చట్టవిరుద్ధతను సృష్టించడానికి మాత్రమే ఉద్దేశించబడింది , అనగా, చాగ్లా,ప్రధాన న్యాయమూర్తి. చెప్పినట్లుగా, ఇది చట్టబద్ధమైన ఒప్పందాన్ని తీసుకుంటుంది మరియు దానిపై కొన్ని షరతులను విధిస్తుంది మరియు ఆ షరతులను నెరవేర్చకపోతే దానిని చట్టవిరుద్ధం చేస్తుంది.. ఒక ఒప్పందం ఇప్పటికే చట్టవిరుద్ధమైతే, బొంబాయి చట్టాన్ని వర్తింపజేసే అవకాశం లేదు. ఇంకా , బొంబాయి చట్టం అన్ని రకాల వస్తువులకు సంబంధించినది. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 2 యొక్క సబ్ సెక్షన్ (4) వస్తువులను సెక్యూరిటీలతో సహా ఏదైనా రకమైన చరాస్తులుగా నిర్వచిస్తుంది , కానీ డబ్బు లేదా చర్య తీసుకోదగిన క్లెయిమ్ లతో సహా కాదు. ఇప్పుడు కేంద్ర చట్టం అందులో నిర్వచించిన విధంగా నిత్యావసర సరుకులకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. అందువల్ల , కేంద్ర చట్టం వర్తించని అనేక ఒప్పందాలు ఉంటాయి మరియు అటువంటి ఒప్పందాలు బాంబే చట్టం పరిధిలోకి వస్తే మరియు సెక్షన్ 8 లో నిర్దేశించిన షరతులను విస్మరించి చేసినట్లయితే అవి చట్టవిరుద్ధం కావచ్చు. అందువల్ల బొంబాయి చట్టానికి , కేంద్ర చట్టానికి మధ్య ఎలాంటి విభేదాలు లేవనే నిర్ధారణకు వచ్చాం. భారత ప్రభుత్వ చట్టం 1935లోని సెక్షన్ 107(2)లోని నిబంధనలను వర్తింపజేసే అవకాశం లేదు. 1948లో బొంబాయి చట్టం అమల్లోకి వచ్చి, అప్పటికే కేంద్ర చట్టం అమల్లోకి వచ్చినప్పుడు ఇదే పరిస్థితి ఉండేది. ఈ రెండు చట్టాల మధ్య ఎలాంటి వైరుధ్యం లేనందున గ్రేటర్ బొంబాయికి వర్తిస్తుంది. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 372 ఈ రెండు చట్టాలను రాజ్యాంగం అమల్లోకి వచ్చిన తరువాత కొనసాగించింది మరియు

రాజ్యాంగం అమల్లోకి వచ్చే వరకు వర్తించే రెండు చట్టాలలో ఏదైనా ఒకటి మరొకదాన్ని మినహాయించడానికి వర్తించదని రాజ్యాంగంలో ఏమీ లేదు. 1951 లేదా 1952లో వేరుశనగల ఒప్పందం –అది వివాదాస్పదం కానప్పుడు , రెండు చట్టాల అర్థంలో ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్ట్ చేయబడినప్పుడు, రెండు చట్టాలు దానికి వర్తించబడ్డాయి. అలాంటి దరఖాస్తును రాజ్యాంగం ప్రభావితం చేయలేదు. అలాంటప్పుడు వేరుశనగ తయారీని స్పష్టంగా నిషేధించిన కేంద్ర చట్టం ప్రకారం దాని కాంట్రాక్టు చట్టవిరుద్ధమని భావించాలి. మేము చెప్పినట్లు బొంబాయి చట్టం దానిని చట్టబద్ధం చేయలేకపోయింది, ఎందుకంటే ఇది ఏ ఒప్పందాన్ని చట్టబద్ధం చేయడానికి ఉద్దేశించినది కాదు. ఆ తర్వాత మధ్యవర్తిత్వం ఉంటుంది. ఆ ఒప్పందంలో పొందుపరిచిన క్లాజు ఎలాంటి ప్రభావం చూపలేదు.

అందువల్ల ఆ మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన కింద ఇచ్చిన తీర్పు చెల్లదని , దాన్ని పక్కన పెట్టడం సరైనదేనని భావించాలి. అయితే ఈ అవార్డు పలు ఒప్పందాల కింద వివాదాలకు సంబంధించిందని , వాటిలో ఒకటి చెల్లదని గుర్తించామన్నారు. అయితే ఈ అవార్డు ఒకటే కావడం , దాని పరిధిలోకి వచ్చే వివిధ వివాదాలకు సంబంధించి అది విడదీయదగినది కాకపోవడం , వాటిలో కొన్ని చట్టబద్ధంగా , చెల్లుబాటు అయ్యే విధంగా ప్రస్తావించబడి ఉండవచ్చు కాబట్టి , మొత్తం అవార్డును సరిగ్గా పక్కన పెట్టారు.

అందువల్ల అప్పీలు విఫలమవుతుంది మరియు ఖర్చులతో కొట్టివేయబడుతుంది.

అప్పీల్ కొట్టివేయబడింది.